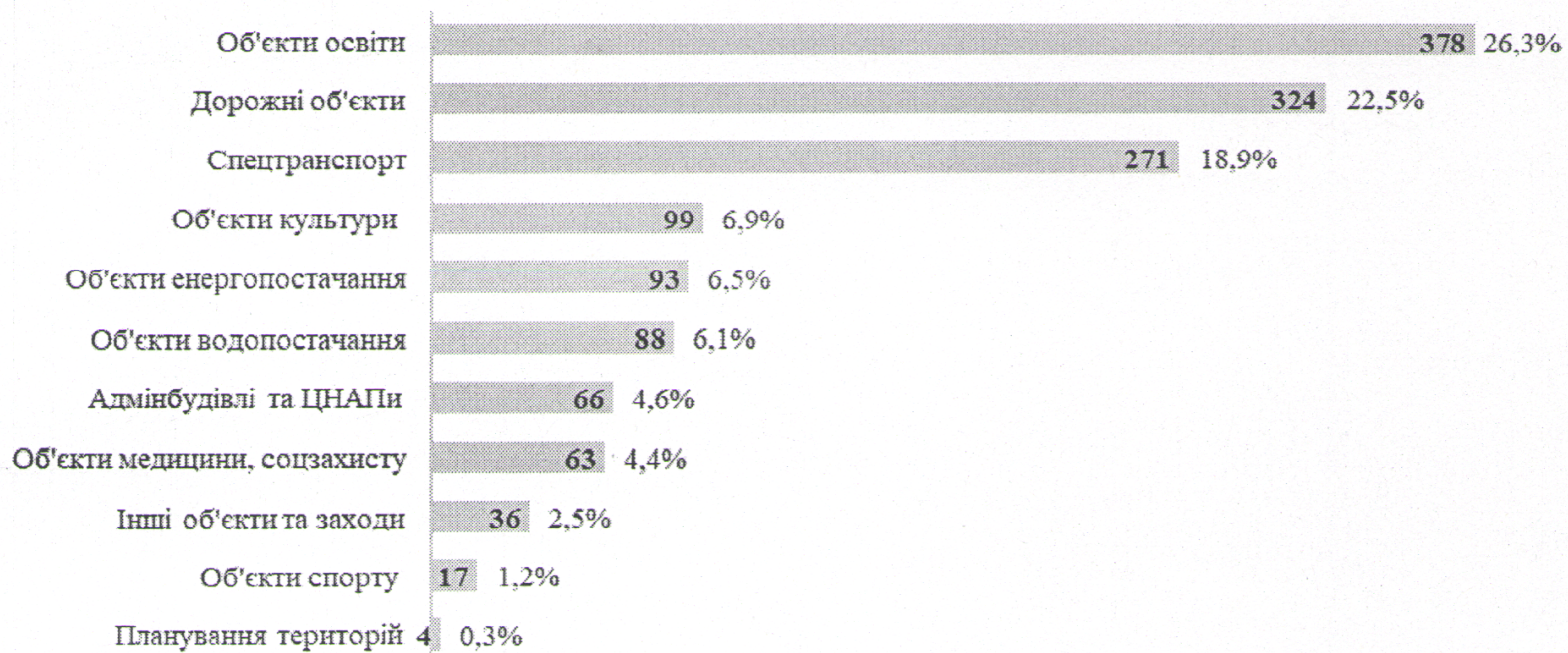
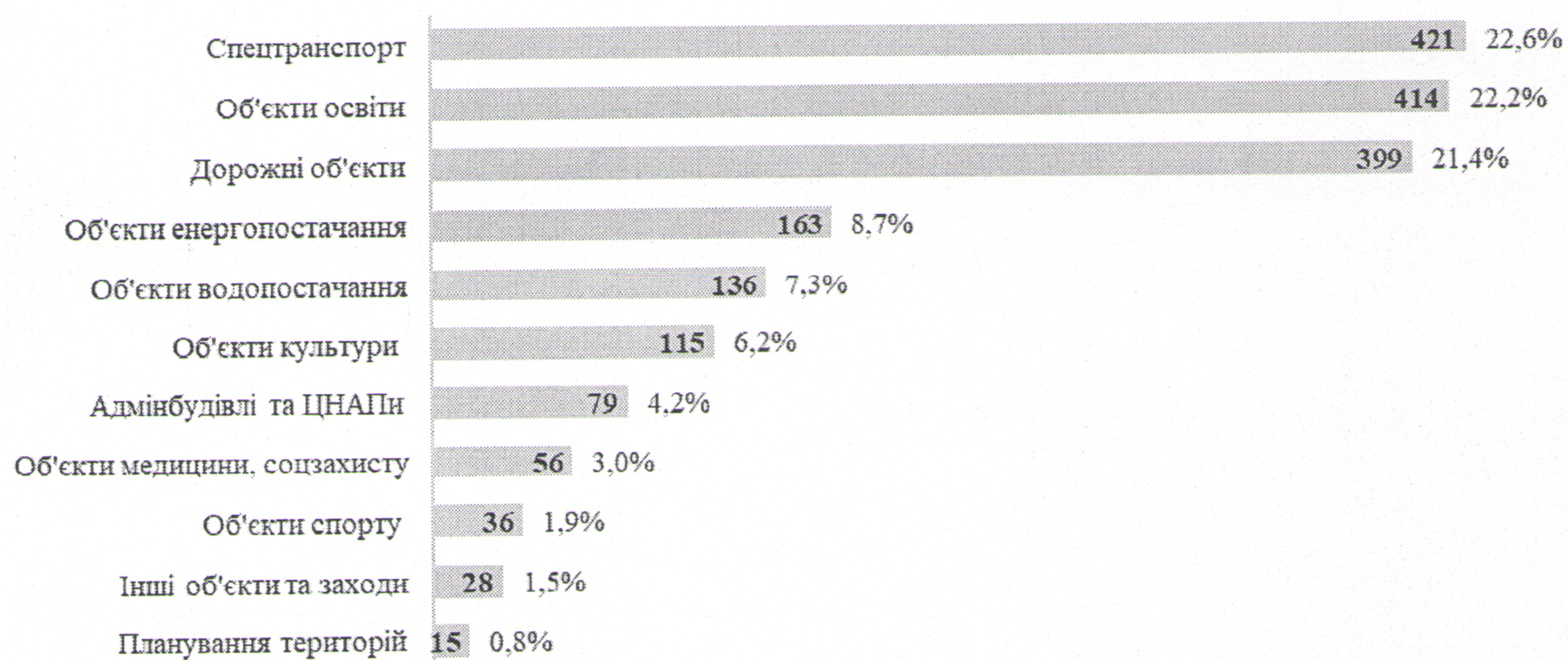

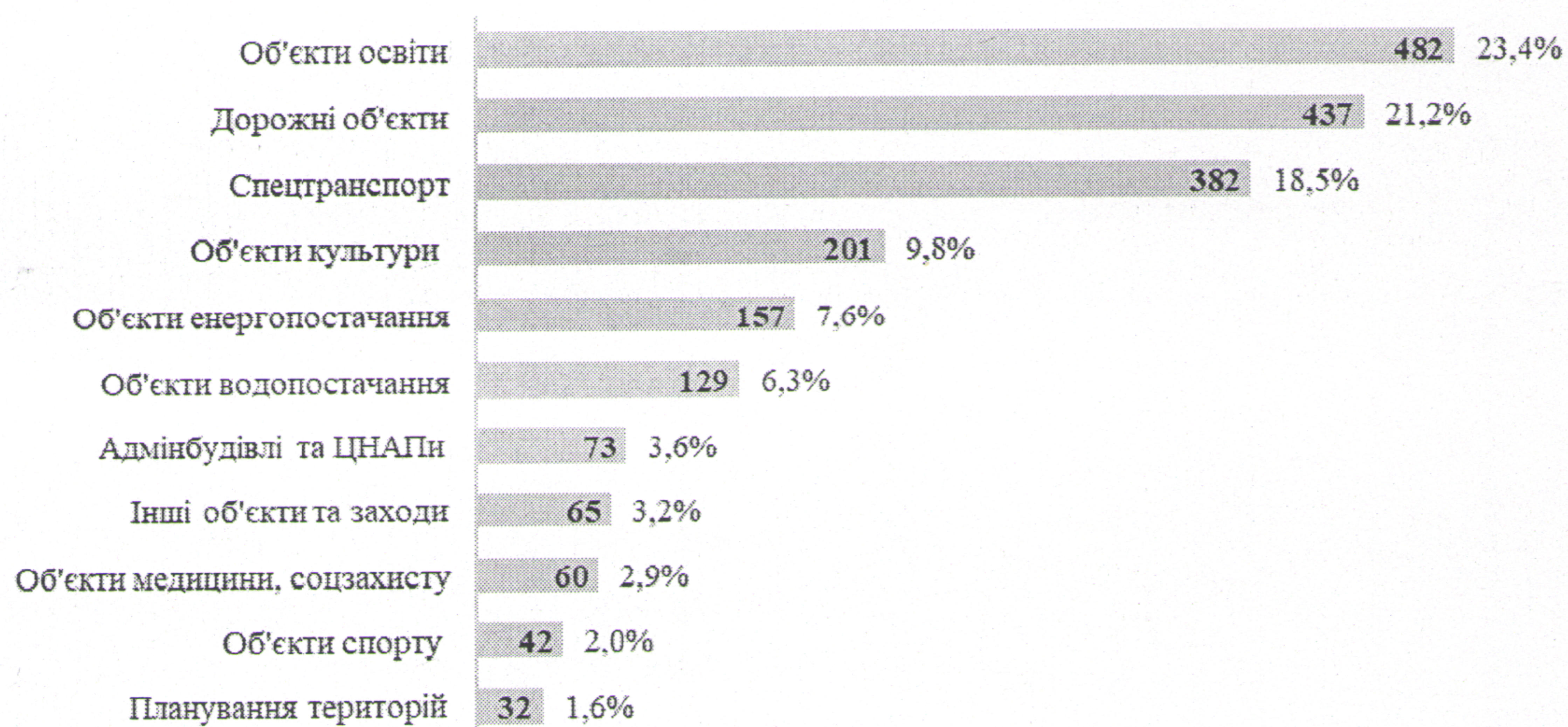
Розподіл коштів Інфраструктурної субвенції
у 2017 році за напрямками, млн грн, % від загального обсягу

Розподіл коштів Інфраструктурної субвенції
у 2018 році за напрямками, млн грн, % від загального обсягу

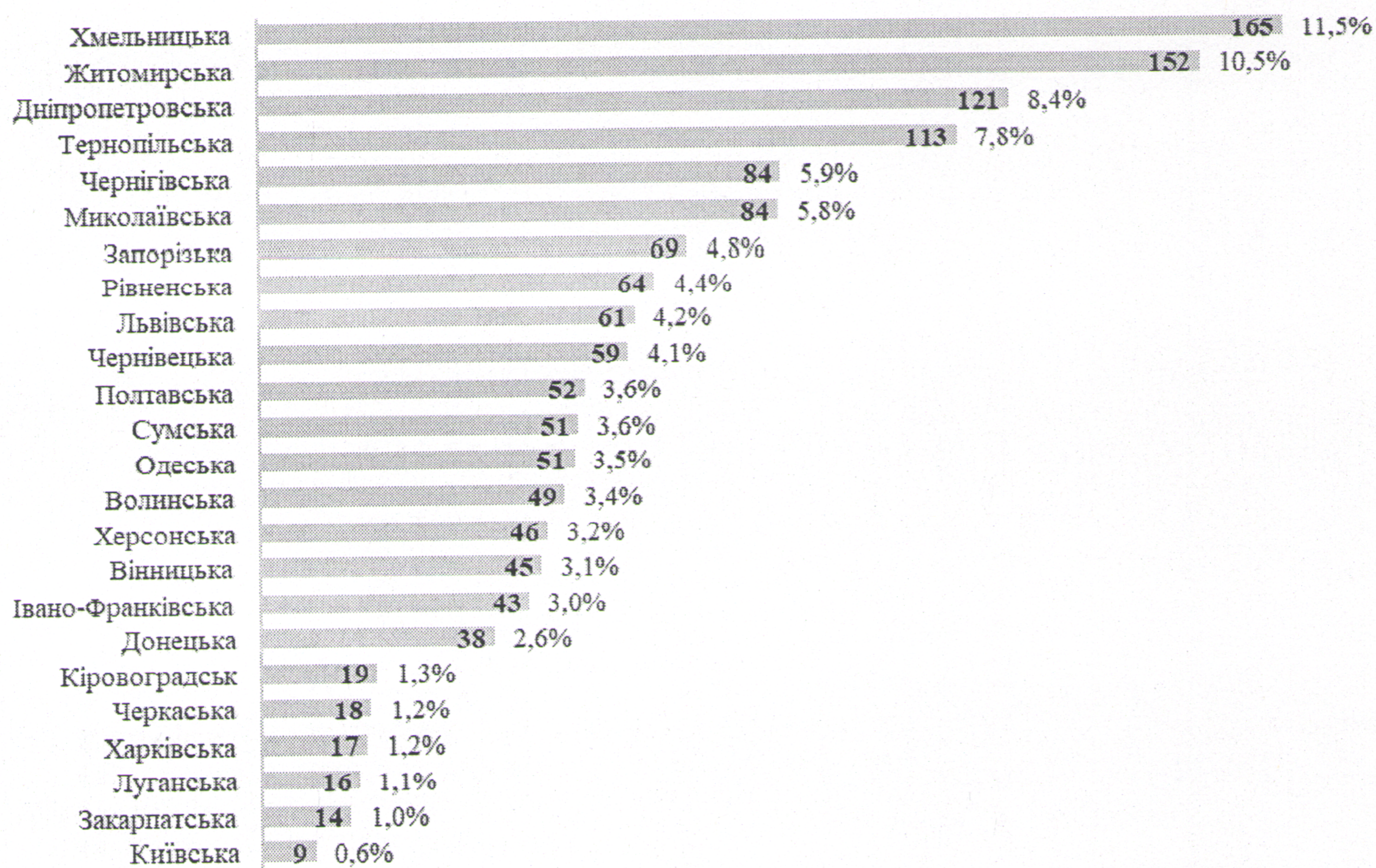

Розподіл коштів Інфраструктурної субвенції
у 2019 році за напрямками, млн грн, % від загального обсягу

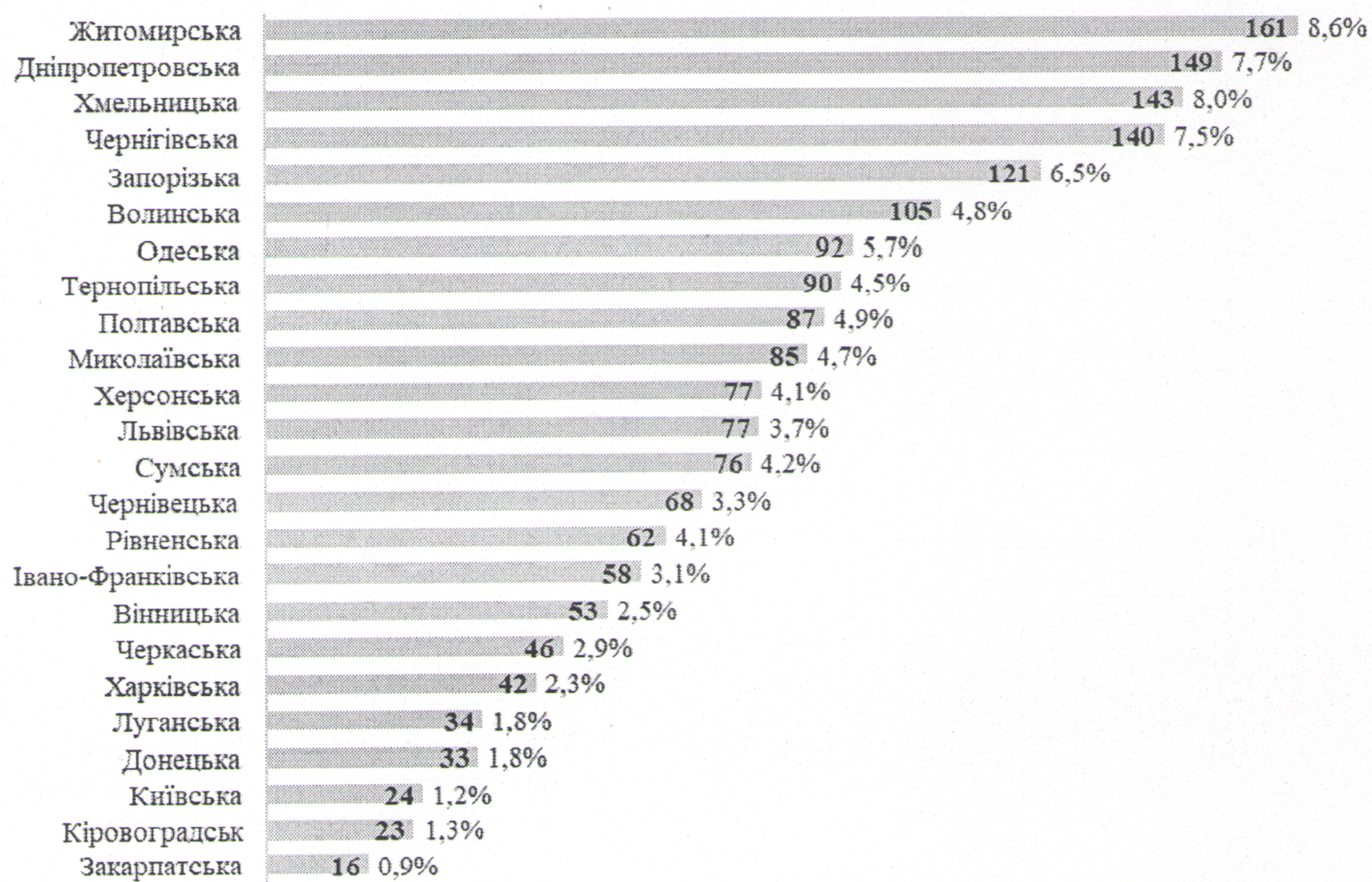

Об'єкти освіти	482	23,4%
Дорожні об'єкти	437	21,2%
Спецтранспорт	382	18,5%
Об'єкти культури	201	9,8%
Об'єкти енергопостачання	157	7,6%
Об'єкти водопостачання	129	6,3%
Адмінбудівлі та ЦНАПи	73	3,6%
Інші об'єкти та заходи	65	3,2%
Об'єкти медицини, соцзахисту	60	2,9%
Об'єкти спорту	42	2,0%
Планування територій	32	1,6%

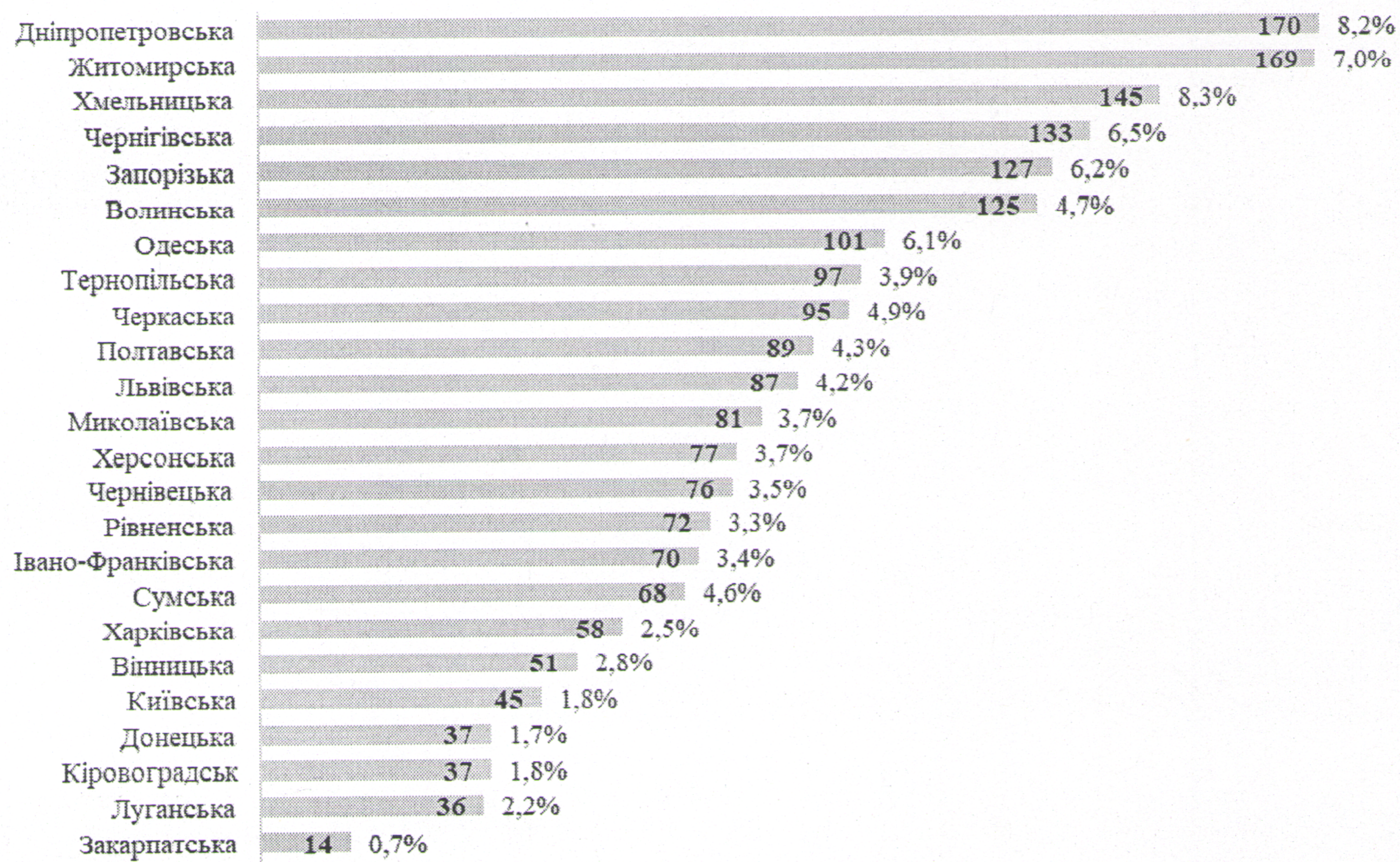
Розподіл коштів Інфраструктурної субвенції
у 2017 році за областями, млн грн, % від загального обсягу

Розподіл коштів Інфраструктурної субвенції
у 2018 році за областями, млн грн, % від загального обсягу

Розподіл коштів Інфраструктурної субвенції
у 2019 році за областями, млн грн, % від загального обсягу

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ (Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Міністерство розвитку громад та територій України

Про огляд витрат

Міністерство фінансів України розглянуло проект попереднього звіту про огляд витрат державного бюджету у сфері регіонального розвитку в частині підтримки формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад, підготовлений робочою групою та надісланий листом Мінрегіону від 03.02.2021 № 7/34.2/1446-21 і пропонує.

У розділі II. Узагальнена інформація про результати оцінки ефективності реалізації після висновку:

1) «>повноти (інформативності) та якості документів, що формуються головним розпорядником бюджетних коштів і застосовуються у бюджетному процесі (бюджетні запити, паспорти бюджетних програм тощо)»

- абзац перший «У 2017 і 2019 роках Мінрегіону, як головному розпоряднику бюджетних коштів, не було доведено граничних показників в достатньому обсягів за бюджетною програмою «Субвенцією з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури ОТГ», а у 2018 рік - доведено граничний обсяг видатків за субвенцією в сумі 1900,0 млн гривень.» викласти в наступній редакції «У 2017 і 2019 роках Мінрегіону як головному розпоряднику коштів за бюджетною програмою «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури ОТГ» були передбачені видатки виходячи з реальних можливостей державного бюджету.»;

2) «Щодо можливості досягнення цілей та виконання завдань, визначених стратегічними і програмними документами, за наявних підходів до розподілу та способу використання бюджетних коштів»

- пункт 2 абзацу п'ятого виключити оскільки питання врегульовано нормами Бюджетного кодексу України.

**В. о. директора Департаменту
політики міжбюджетних відносин
та місцевих бюджетів**

Ірина Фандеева 2015629

Володимир НАГОРНИЙ

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 20B4E4ED0D30998C04000000A0222C00DBAD7700

Підписувач Нагорний Володимир Іванович

Дійсний з 29.07.2019 0:00:00 по 29.07.2021 0:00:00

Міністерство фінансів України

05220-18-5/4299 від 11.02.2021

№ 0043 від 12.02.2021

Міністерство розвитку громад
та територій України

*Окрема думка щодо звіту про
огляд витрат державного бюджету*

Всеукраїнська Асоціація об'єднаних територіальних громад за результатами засідання робочої групи з проведення огляду витрат державного бюджету у сфері регіонального розвитку в частині підтримки формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад 29 січня 2021 року, повторно надсилає **окрему думку**, яку було висловлено в ході обговорення всіх варіантів досягнення цілей з огляду витрат попереднього звіту та визначення оптимального з них.

Асоціація ОТГ підтримала другий варіант, який полягає в передбаченні у державному бюджеті для бюджетів територіальних громад коштів у вигляді субвенції на розвиток інфраструктури територіальних громад.

Позиція Асоціації ОТГ полягає в необхідності збереження практики надання на постійній основі з державного бюджету бюджетам територіальних громад субвенції на підтримку розвитку територіальних громад (інфраструктурної субвенції), розподіл якої здійснювати за формульними підходами до рівня кожного бюджету територіальної громади. Ефективність існування даного виду трансферту підтверджується положеннями звіту (додається).

Асоціацією ОТГ пропонується врегулювати дане питання на законодавчому рівні, зокрема на постійній основі доповнити Бюджетний кодекс України відповідною статтею (пропозиції надавалися листом Асоціації ОТГ від 02.11.2021 №0444).

Обґрунтування: в Україні на даному етапі фінансової підтримки держави потребують усі територіальні громади сіл, селищ та міст (мова передусім йде про ті міста, які створені на базі міст районного значення), оскільки інфраструктура, яку вони отримують/отримали у свою власність потребує суттєвих фінансових впливів для приведення її до належного стану з метою раціонального використання в цілях надання ефективних послуг територіальним громадам. Окрім цього, дану інфраструктуру, ні в якому разі, не можна порівнювати з інфраструктурою скажімо міст обласного значення, яка формувалася та оновлювалася десятиліттями.

Асоціація ОТГ ще раз зауважує на важливості позитивного вирішення даного питання, і просить членів робочої групи приймати зважені рішення на користь територіальних громад.

Окрім цього, як один із важливих джерел формування фінансового ресурсу для розвитку інфраструктури територіальних громад Асоціація ОТГ розглядає і спрямування частини коштів ДФРР на розвиток інфраструктури громад. Це звичайно дозволить розширити джерельну базу на означену мету.

Однак, позиція Асоціації ОТГ полягає в тому, що наявність частки видатків у ДФРР на розвиток інфраструктури територіальних громад з її безпосереднім спрямуванням бюджетам таких громад не повинна виключати наявність у державному бюджеті інфраструктурної субвенції.

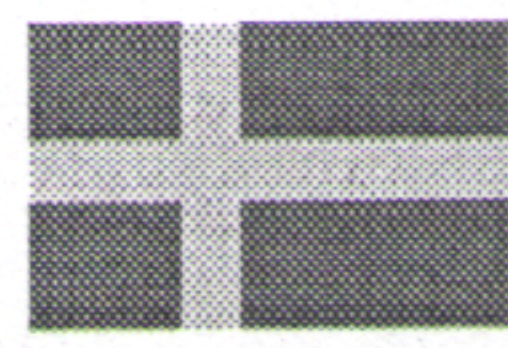
Голова Асоціації ОТГ

Олександр Корінний

Swedish Association
of Local Authorities
and Regions

Швеція
Sverige

SKL International
AFFILIATED TO THE SWEDISH ASSOCIATION OF LOCAL AUTHORITIES AND REGIONS

ОКРЕМА ПОЗИЦІЯ щодо огляду витрат державного бюджету у сфері регіонального розвитку в частині підтримки формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад

Відповідно до методологічних засад проведення огляду витрат, оцінка ефективності реалізації державної політики та відповідних витрат державного бюджету передбачає проведення аналізу ефективності, результативності та економічної доцільності відповідних витрат державного бюджету, включно з ефективністю надання публічних послуг.

Відповідно до Порядку проведення огляду видатків бюджету в окремих сферах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 101 огляд витрат проводиться з метою підвищення якості та ефективності надання публічних послуг, підвищення ефективності реалізації державної політики у відповідній сфері, зростання ефективності видатків бюджету та визначення можливостей для зростання задоволеності мешканців громад.

Завершився перший етап процесу децентралізації в Україні - об'єднання територіальних громад у нові органи місцевого самоврядування, наділені як повноваженнями так і джерелами фінансування.

Як частина цього процесу, субвенція на розвиток інфраструктури ОТГ була важливим інструментом з двох точок зору. По-перше, вона давала значний стимул територіальним громадам об'єднуватися, а по-друге, виступала вагомим джерелом фінансування розвитку інфраструктури ОТГ, яке вони могли використовувати для дуже широкого кола капітальних вкладень з 2016 року.

Новостворені громади потребують значного оновлення та розбудови своєї інфраструктури. Завдяки інфраструктурній субвенції вже сьогодні в окремих ОТГ оновлено комунальну інфраструктуру, здійснено значні обсяги робіт по будівництву та ремонту доріг, благоустрою, громадському транспорту, ремонту будівель, заходах з енергоефективності, освітленню вулиць, ЖКГ тощо. При цьому, села використовували зазначену субвенцію для залучення сімейних лікарів, учителів, яким громада надавала житло.

Але кількість виділених коштів на розвиток інфраструктури за рахунок відповідної субвенції в громадах в розрахунку на одного мешканця щороку суттєво зменшувалась.

Робочою групою запропоновано 4 пропозиції, які не повною мірою досягають ціль проведення огляду витрат.

Зокрема, запропоновано, спрямовувати частину коштів ДФРР на розвиток інфраструктури громад.

Звісно, що кошти державного фонду регіонального розвитку також сприяють підтримці громад та підвищенню конкурентоспроможності регіонів через розкриття власного потенціалу. Але при цьому, не завжди дотримуються норми Бюджетного кодексу щодо обсягів коштів Державного фонду регіонального розвитку.¹ Процедура конкурсного відбору потребує вдосконалення.

Сам по собі державний фонд регіонального розвитку несе інше змістове наповнення та спрямований на підвищення конкурентоспроможності регіонів відповідно до Державної стратегії регіонального розвитку та регіональних стратегій розвитку. Частина коштів спрямовується на визначені державою пріоритети. Так, на реалізацію інвестиційних програм і проєктів регіонального розвитку, що мають на меті розвиток спортивної інфраструктури та енергоефективності державних і комунальних навчальних та медичних закладів, передбачається не менше 10% за кожним з таких напрямів. До грудня 2020 року на реалізацію проєктів-переможців «Всеукраїнського громадського бюджету» – не більше 10% коштів ДФРР. Решта коштів спрямовується на виконання інвестиційних програм і проєктів регіонального розвитку.

На думку, проєкту SKL International, запропоновані варіанти досягнення цілей не в повній мірі сприятимуть розвитку громад та підвищенню якості надання послуг.

Зрозуміло, що існує нагальна необхідність вкладати додаткові кошти в інфраструктуру нових громад, оскільки вони утримують інфраструктуру, яка застаріла і занепала. В багатьох випадках навіть не дотримані базові стандарти пожежної безпеки. У цьому контексті ми вважаємо, що подальші інвестиції в інфраструктуру місцевого самоврядування повинні бути однією із стратегічних цілей уряду України щодо забезпечення кращого надання послуг громадянам на місцевому рівні.

Загалом, щоб підтримати цю мету, потрібно працювати в кількох напрямках, зокрема, у забезпеченні громад достатніми та справедливо розподіленими автономними джерелами доходів (частка ПДФО тощо), якими вони можуть

¹ дія норми щодо не менше 1% від доходів загального фонду Держбюджету була призупинена на 2016, 2017, 2018, 2019 та 2020 роки

вільно розпоряджатись. Однак, не менш важливо розуміти, що можуть існувати конкретні інвестиційні потреби, виходячи з місцевих реалій (наприклад, менш розвинені прикордонні або сільські райони, менш населені гірські райони, конкретні потреби розвитку, такі як облаштування доступу до Інтернету у сільській місцевості або цільові інвестиції у сільські дороги, тощо), коли така цільова державна підтримка може допомогти зупинити процеси подальшого погіршення стану критичної інфраструктури на місцях.

Вважаємо, що у разі виділення частини коштів ДФРР для розвитку інфраструктури громад (варіант 1), порядок використання таких коштів повинен суттєво відрізнятися від загальної мети ДФРР. Це має бути окремий компонент. Саме створення окремого компонента в ДФРР для цієї мети - це те, що доцільно розглянути, оскільки цілі були б чіткими та зрозумілими.

Оскільки субвенція на розвиток інфраструктури будувалася на основі стимулів, і сума наданих коштів була значно зменшена за останній рік її реалізації, ми також не вважаємо, що просто продовжувати попередню практику доцільно (варіант 2).

Незалежно від обраного варіанту робочої групи, з метою досягнення цілей огляду витрат доцільно:

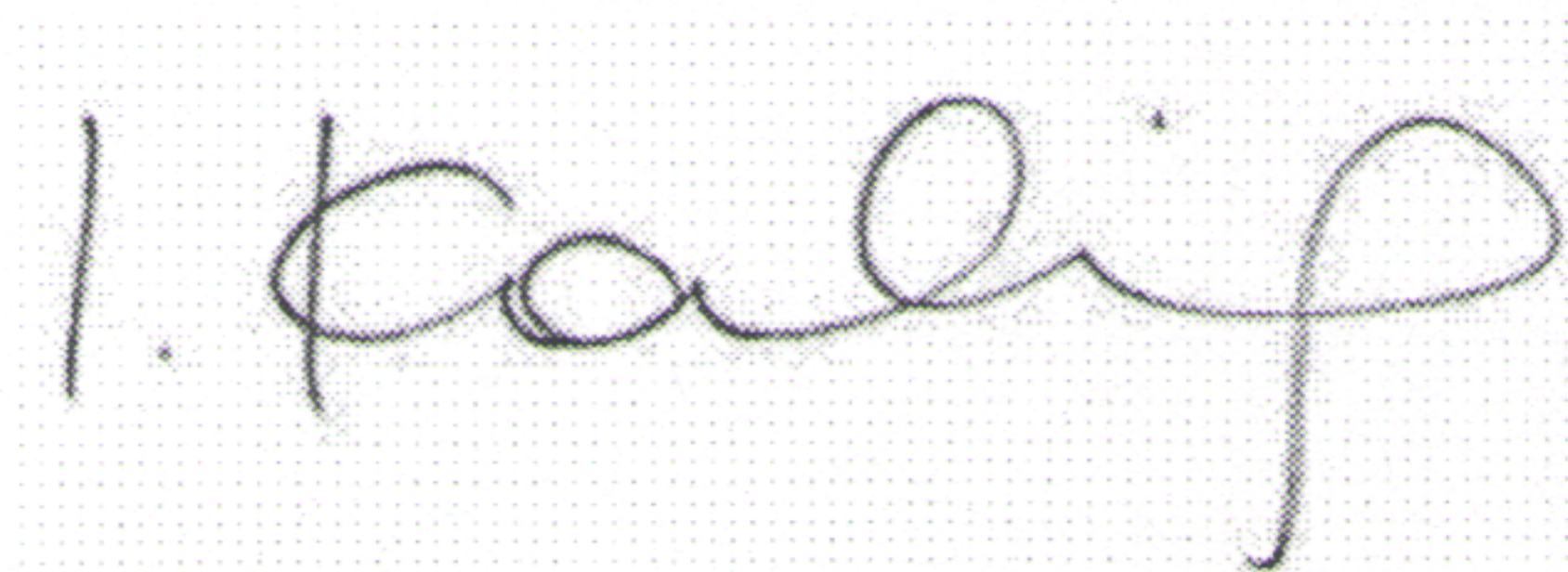
- передбачити в державному бюджеті кошти для розвитку інфраструктури територіальних громад. У випадку значної обмеженості ресурсів направляти кошти виключно тим громадам, які цього потребують (за чітко визначеними критеріями).
- надати право громад вільно розпоряджатися коштами на розвиток інфраструктури за напрямками, які вони самостійно обирають.
- визначити чіткий, прозорий, дієвий, простий та зрозумілий механізм розподілу коштів, без додаткових узгоджень, зокрема на рівні ОДА.
- Обмеженість коштів можливо врегулювати наступним чином:
 - зробити виділення коштів за принципом «хто прийшов першим», де органи місцевого самоврядування, які розробили проекти та можуть реалізувати їх протягом фінансового року, мають пріоритет, але вони не можуть брати участь у наступному році, таким чином, розрив у участі становить 1 рік. Перевага цього підходу полягає у заохоченні основних циклів розробки проектів на місцевому рівні, а також у наданні більше часу для розробки та реалізації проектів тим, хто менш досвідчений у питанні подання проектів.
 - закріпити на законодавчому рівні мінімальний обсяг коштів виділених в розрахунку на 1 сільського мешканця (не менше 1000 грн), що стане дійсно потужною фінансовою підтримкою для громад.
- забезпечити своєчасне регулярне поступове фінансування протягом року, відмовившись від практики коли, фінансування інвестиційних проектів

розпочинається у другій половині поточного року, що значно ускладнює освоєння бюджетних коштів.

- організувати підтримку в підготовці та реалізації проектів. Повинен бути присутнім компонент безпосередньої допомоги з базовим навчанням у розробці проектів, реалізації та управлінні проектами, який повинен працювати над спроможністю органів місцевого самоврядування брати участь у більш складних схемах фінансування в майбутньому, таких як подання заявок на фінансування ДФРР, різні донорські фінансування, державно-приватне партнерство, позики на розвиток інфраструктури.
- критерії, на наш погляд, повинні також включати питання про те, чи здійснено аналіз впливу проекту на гендерну рівність.

З огляду на викладене, ми вважаємо, що доцільно підтримати варіант 1 чи варіант 2 з дотриманням зазначених вище умов.

**Керівник групи з питань
підтримки реформи з
децентралізації в Україні
(SKL International/SIDA)**

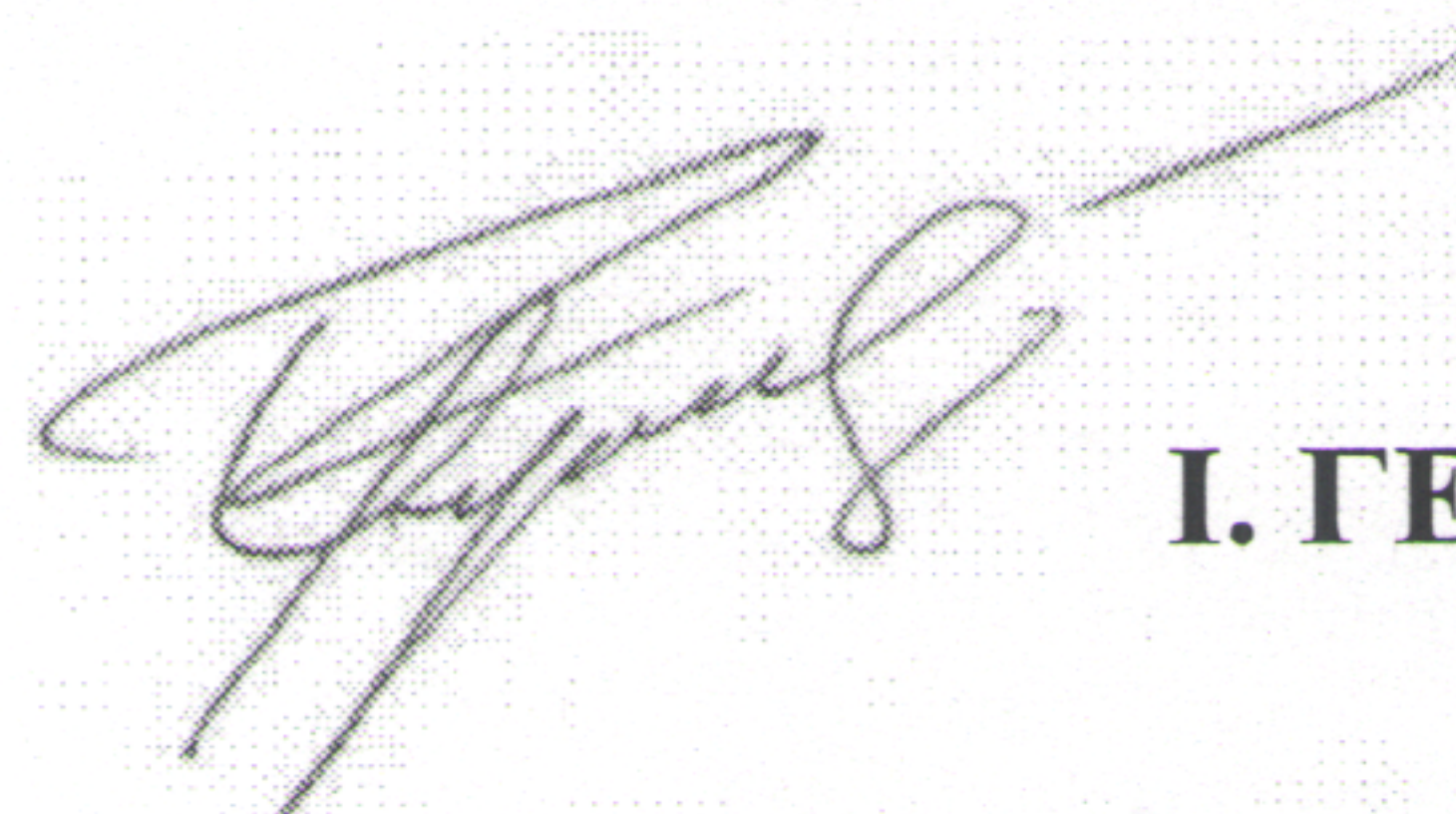
Є. КАЛІНІНЯ

**Експерт з питань фінансів
органів місцевого самоврядування
проекту підтримки реформи з
децентралізації в Україні
(SKL International/SIDA)**

І. ОНИЩУК

**Експерт з питань фінансів
органів місцевого самоврядування
проекту підтримки реформи з
децентралізації в Україні
(SKL International/SIDA)**

І. ГЕРАСИМЧУК